Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Asko Metsola
24.2.2026

Elinkeinoelämän keskusliiton lausunto hallituksen esityksestä käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta

Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta eduskunnan talousvaliokunnalle.

EK on alkuperäistä asetusehdotusta eduskunnassa käsitellessä (U 71/2022 vp) pitänyt tärkeänä, että uuden suojajärjestelmän perustamisesta ei aiheudu tarpeetonta hallinnollista taakkaa yrityksille ja jäsenvaltioille. Suomalaisille toimijoille aiheutuvat kustannukset tulisi myös kyetä minimoimaan mahdollisimman tehokkaasti. Lisäksi järjestelmän tulee olla riittävän yksinkertainen ja tehokas, ja olisi tärkeää varmistaa, ettei uusi suojamuoto heikennä jatkossa tavaramerkkisuojaa, jonka avulla jo varsin hyvin kyetään suojaamaan eurooppalaisia palveluita ja tavaroita.

Suomessa maantieteellisiin merkintöihin perustuvan suojamuodon käyttö on ollut vähäistä, joten on hyvä, että komissio myönsi Suomelle poikkeuksen asetuksen kaksiportaisesta rekisteröintimenettelystä. Rekisteröintihakemuksen osoittaminen suoraan Euroopan unionin teollisoikeuksien virastolle vähentää kotimaiseen immateriaalioikeusjärjestelmään kohdistuvaa hallinnollista taakkaa ja lainsäädäntöehdotuksen täytäntöönpanosta ja valvontajärjestelmän käyttöönotosta on arvioitu seuraavan vain verrattain vähäisiä taloudellisia ja hallinnollisia vaikutuksia julkiselle sektorille.

EK kannattaa Patentti- ja rekisterihallituksen nimeämistä kansalliseksi yhteyspisteeksi hakemuksiin liittyviä kysymyksiä varten sekä yhteydenpitoon komission ja EUIPO:n välillä. Vastaavasti myös turvallisuus- ja kemikaaliviraston nimeäminen käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen markkinavalvonnasta vastaavaksi viranomaiseksi on Tukesin aiemmat tehtävät huomioiden luonteva valinta.

EK kannattaa myös valittua vaihtoehtoa omaan ilmoitukseen perustuvasta valvontajärjestelmästä tuotteen tuote-eritelmänmukaisuudesta ennen tuotteen markkinoille saattamista. Kuten hallituksen esityksessäkin todetaan, omaan ilmoitukseen perustuva järjestelmä on hallinnollisesti kevyempi ja aiheuttaa vähemmän kustannuksia valmistajille kuin viranomaisvalvontaan perustuva järjestelmä.

Esityksessä todetaan, kuinka maantieteellinen merkintä voi parantaa tuotteen näkyvyyttä ja houkuttelevuutta markkinoilla. Erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten oletetaan rekisteröivän käsiteollisuus- ja teollisuustuotteiden maantieteellisiä merkintöjä. Näkemys on toiveikas, mutta toisaalta maantieteellisten merkintöjen suojan ulottaminen käsityö- ja teollisuustuotteisiin vahvistaa omalta osaltaan vaikkapa luovalla alalla toimivien tekstiili- ja muotialan yritysten immateriaalioikeudellista suojaalaa ja voi tuoda yrityksille uusia mahdollisuuksia erottautua tuotteillaan kilpailijoista. Esimerkiksi Ruotsissa on jo haettu ensimmäistä rekisteröintiä.